

WIELOBRANŻOWE PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO-PRODUKCYJNE

„MELBUD”

SPÓŁKA C

87-100 TORUŃ UL. TRAMWAJOWA 12

TEL/FAX (0-56) 62-36-235, 62-35-558 KONTO BANKOWE: II/O PKO TORUŃ 10205011-22552-270-11

---

1. Nazwa i adres obiektu:

**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej
w ul. Pana Wołodyjowskiego w Toruniu**

2. Załącznik:

**Specyfikacja techniczna
wykonania i odbioru robót budowlanych**

3. Nazwa inwestora i jego adres: „Toruńskie Wodociągi” sp. z o.o.
ul. Rybaki 31/35 87-100 Toruń

4. Nazwa i adres jednostki projektowania: WPUP „Melbud” s.c.
ul. Tramwajowa 12 87-100 Toruń

5. Projektant:

Lp.	Imię i nazwisko	Zakres opracowania	specjalność	Nr uprawnień	Data opracow.	Podpis
1	inż. Piotr Szeffler	cz. sanitarna	instalacyjna	KUP/0158/ZOOS/06	05.2017r.	

Egz. nr

1. Wstęp

1.1 .Przedmiot S.T.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Projekt obejmuje budowę przewodu kanalizacji sanitarnej Ø200mm oraz przyłączy Ø160mm w ul. Pana Wołodajowskiego w Toruniu na odcinku od skrzyżowania z ul. Jana Skrzetuskiego w kierunku ul. Rypińskiej z zakończeniem w rejonie działki 382/8 oraz w drodze bocznej stanowiącej działkę 382/9.

1.2. Zakres stosowania S.T.

Specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w p. 1.3.

1.3. Zakres robót objętych S.T.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą robót ziemnych oraz budowlano – montażowych i obejmują wykonanie następującego zakresu robót:

- Kanał sanitarny Dn 200 mm z rur kamionkowych – 121 m
- przyłącza sanitarne dn 160 z rur PVC i PE - 49m / 7 szt.
- studzienki rewizyjne Ø1200mm – 3 szt.

1.4. Określenia podstawowe (objaśnienia skrótów)

S.T. – specyfikacja techniczna

D.B. – dokumentacja budowlana

I.N. – inspektor nadzoru

NI – nadzór inwestorski

1.5. Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót

1.5.1. Przekazanie terenu budowy

Terenem budowy, dla zrealizowania zamierzenia objętego dokumentacją budowlaną (D.B.), jest ulica Pana Wołodajowskiego o nawierzchni bitumicznej i chodnikach z polbruków oraz w ulicy bocznej w terenie nieurządzonym. Teren przyległy stanowią użytki rolne i tereny zabudowy jednorodzinnej.

Inwestor – „Toruńskie Wodociągi „ sp. z o.o. przekaże wybranemu wykonawcy teren budowy dla umożliwienia zrealizowania przedmiotu przetargu, zgodnie z umową zawartą pomiędzy stronami.

1.5.2. Dokumentacja techniczna dostarczona przed i po zawarciu umowy.

Dla celów przetargowych Inwestor udostępni wykonawcom D.B. zawierającą przedmiar robót oraz przekaże specyfikację techniczną.

Wybranemu do realizacji zamierzenia wykonawcy Inwestor dostarczy 2 egzemplarze kompletne D.B.

1.5.3. Zgodność robót z D.B.

Realizacja robót ma przebiegać zgodnie z D.B. i S.T. Dopuszcza się odstępstwa pod warunkiem ich akceptacji ze strony nadzoru inwestorskiego (N.I.) lub nadzoru autorskiego parafowanego przez N.I.

1.5.4. Zabezpieczenie terenu budowy

Wykonawca zabezpieczy teren budowy przed możliwością przebywania tam osób nie zatrudnionych.

Wykopy liniowe i obiektowe należy odpowiednio zabezpieczyć przez:

- ustawienie ogrodzeń zabezpieczających przed wejściem osób nieupoważnionych
- oznakowanie barierami drogowymi i znakami drogowymi
- oświetlenie zgodnie z przepisami drogowymi i wymaganiami technicznymi.

Wykonawca robót z kilkudniowym wyprzedzeniem poinformuje zainteresowane strony o zamiarze wykonywania robót na danym odcinku.

Na krańcach odcinków robót należy umieścić odpowiednie tablice informacyjne.

1.5.5. Ochrona środowiska i przeciwpożarowa

Charakter prac przewidzianych D.B. nie stwarza zagrożeń dla środowiska przyrodniczego podczas ich wykonywania. W zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego należy przestrzegać ustaleń Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 16.06.2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2003/121/1138).

1.5.6. Ochrona własności publicznej i prywatnej

Działania związane z wykonaniem robót przewidzianych zakresem umowy wykonawca obowiązany jest prowadzić jedynie w granicach terenu przewidzianego do czasowego zajęcia wg D.B. z wcześniejszym zawiadomieniem właścicieli i użytkowników działek o terminie wejścia na teren.

1.5.7. Bezpieczeństwo i higiena pracy

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 6 lutego 2003r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003r nr 47, poz. 401).

1.5.8. Stosowanie się do przepisów obowiązującego prawa:

- Ustawa z dn. 7.07.1994 - Prawo Budowlane z późn. zmianami
- Ustawa – prawo geodezyjne i kartograficzne z 17.05.1989 r. (Dz.U. Nr.30) z późniejszymi zmianami
- Ustawa z 5 czerwca 2014r o zmianie ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. 2014 poz.897)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie sposobu i trybu ochrony znaków geodezyjnych z dn. 21.12,1996 r. (Dz.U. z 1996 r. Nr.158 poz.814)
- Rozporządzenie M.G.PiB. W sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 23.06.2003r w sprawie informacji dot. bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. 2003 Nr 120 poz. 1126)

2. Materiały podstawowe

2.1. Kanał sanitarny

rury kamionkowe jednostronnie szklwione 48 kN/m wykonywane zgodnie z PN-EN 295 wg „Warunków...” wydanych przez Inwestora. Należy zastosować połączenia rur w systemie C gdzie uszczelka znajduje się zarówno w kielichu jak i na bosym końcu. Jeśli bosy koniec rury będzie skracany należy koniecznie zastosować na nim uszczelkę.

Należy zastosować uszczelki typu S – z gumy zgodnie z „Warunkami...”. Uszczelki muszą spełniać kryteria normy PN – EN 681.

Dla odcinka wykonywanego bezwykopowo zastosowano rury kamionkowe przeciskowe glazurowane Ø200 o długości 1,0m łączone na mufę ze stali molibdenowej z uszczelką kauczukowo-elastomerową, o dopuszczalnej sile wcisku $F=1000$ kN, produkowane zgodnie z normą PN EN 295.

2.2. Przyłącza

Dla odcinków wykonywanych bezwykopowo rury przeciskowe PEHD RC. Połączenie rur poprzez zgrzewanie doczołowe, zgrzewy doczołowe pozbawić wewnętrznych wylewek poprzez wycięcie.

Dla odcinków wykonywanych w wykopach otwartych rury PVC SN8 lite. Należy zastosować uszczelki typu S – z gumy zgodnie z „Warunkami...”. Uszczelki muszą spełniać kryteria normy PN – EN 681.

2.3. Studnie na kanale

Na kanale zaprojektowano studnie rewizyjne z kręgów żelbetowych z betonu klasy minimum C-35/45, łączonych na uszczelkę gumową, zgodnie z PN EN 1917.

2.4. Materiały dodatkowe do wbudowania

- trójniki kamionkowe skośne 200/150
- łączniki na istn. kanale 200
- grunton lub piasek z plastyfikatorami do zamulenia istniejącego rurociągu

2.5. Materiał do zasypu wykopów

Zasyp wykopów w pasie drogi– gruntem sypkim, z wykopu.

3. Sprzęt i transport

3.1 Rodzaj sprzętu budowlanego odpowiadającego wymaganiom D.B.

Wykonawca przystępujący do wykonania inwestycji objętej niniejszą specyfikacją powinien wykazać się możliwością korzystania z następującego sprzętu:

- koparka 0,25 m³
- koparka 0,6 m³
- sprzęt do zagęszczania gruntu

3.2 Sprzęt transportowy:

- samochód skrzyniowy
- samochód dostawczy 0,9 t
- przyczepa samowyladowczy 5t

3.3 Sprzęt załadunkowy, jego dopuszczalny udźwig:

- żuraw samochodowy

4. Wykonanie robót

4.1. Ogólne zasady wykonania robót

Zakres robót objętych dokumentacją:

- ✓ roboty przygotowawcze
- ✓ roboty ziemne
- ✓ roboty montażowe

Przed przystąpieniem do prac objętych umową wykonawca przedstawi Inwestorowi do akceptacji projekt organizacji i harmonogram robót uwzględniających wszystkie warunki, w jakich będą one wykonywane.

O terminie prowadzenia robót wykonawca powiadomi gestorów infrastruktury podziemnej oraz właścicieli działek zajętych pod inwestycję.

O terminie rozpoczęcia robót wykonawca powiadomi również:

- Miejski Zarząd Dróg w Toruniu celem uzyskania zgody na zajęcie pasa drogowego
- właścicieli posesji przy ulicy Pana Wołodajewskiego. Po wykonaniu inwestycji, wykonawca przywróci teren do stanu sprzed inwestycji.

4.2. Roboty przygotowawcze.

4.2.1. Obsługa geodezyjna

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca dokona ich geodezyjnego wytyczenia i trwale oznaczy je w terenie za pomocą kołków.

W przypadku niedostatecznej ilości reperów stałych, Wykonawca wbuduje repery tymczasowe (z rzędnymi sprawdzonymi przez służby geodezyjne), a szkice sytuacyjne reperów i ich rzędne przekaże I.N.

Wszystkie prace związane z obsługą geodezyjną tj. wyniesieniem projektu w terenie i inwentaryzacją powykonawczą inwestycji muszą być wykonane przez uprawnionego geodetę.

Przed przystąpieniem do robót należy również oznakować objazdy oraz teren budowy zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu.

4.2.2. Ochrona drzew

Drzewa zlokalizowane w pasie montażowym lub w jego sąsiedztwie należy chronić przed mechanicznym uszkodzeniem np. przez owinięcie pni matami z deskami ustawionymi pionowo.

4.3. Roboty ziemne.

4.3.1. Wykopy

Na obiekcie występują grunty ziarniste.

Roboty ziemne prowadzić zgodnie z przepisami normy PN-B-10 736:1999 „Roboty ziemne - wykopy otwarte pod przewody wodociągowe i kanalizacyjne. Warunki techniczne wykonania.”

Projektuje się wykonanie rurociągów w otwartych wykopach wąsko-przestrzennych w pełnym szalunku.

W rejonie występowania infrastruktury podziemnej roboty ziemne wykonywać ręcznie. W terenie nieurządzonym nie przewiduje się wywozu urobku z wykopu na tymczasowy odkład.

Wykonując prace ziemne należy uwzględnić wymagania wszystkich instytucji uzgadniających niniejszy projekt, przestrzegając ich zastrzeżenia.

Odkryte podczas robót ziemnych uzbrojenie uliczne zabezpieczyć i zgłosić odpowiednim instytucjom w celu nadzorowania przez nich dalszych prac.

Projektuje się posadowienie wodociągu na podłożu z gruntu rodzimego.

4.3.2. Technologia wykonania metodą bezwykopową

Z uwagi na potrzebę przejścia pod ulicą Pana Wołodyjowskiego zaprojektowano wykonanie rurociągu metodą bezwykopową –np. mikrotunelingiem z zastosowaniem płuczki do stabilizacji otworu w trakcie wykonawstwa, lub metodą przecisku sterowanego z przewiertem żerdzi pilotowej. Materiał jak. w p. 2.1. i 2.2.

4.3.3. Projektowane głębokości posadowienia

Według profilu podłużnego.

4.3.4. Zasypanie wykopów i ich zagęszczenie

Przed zasypaniem wykopów całość winna być zinwentaryzowana przez uprawnionego geodetę.

Przewiduje się wykonanie ręcznego zasypu w bezpośredniej strefie rurociągów ($h = \min 30$ cm) oraz w strefie występowania uzbrojenia, dalej dopuszcza się prowadzenie zasypu mechanicznego warstwami grubości 20-30 cm z dokładnym zagęszczeniem każdej warstwy ubijakami i zagęszczarkami mechanicznymi do wartości wskaźnika zagęszczenia $I_s = 0,95$ w normalnej skali Proctora. Do głębokości 0,5m zaleca się 50 % dodatek piasku. Zasyпка powinna być bez kamieni i zanieczyszczeń.

4.4. Roboty montażowe.

Kanały główne zaprojektowano w ulicy Pana Wołodyjowskiego i bocznej. Oba kanały rozpoczynają się w studni istniejącej ($S_{istn.}$) zlokalizowanej we wschodnim chodniku. Odcinek wzdłuż Wołodyjowskiego prowadzony jest w chodniku, natomiast kanał w ulicy bocznej przy północnej granicy działki wyznaczającej przyszłą uliczkę. Istniejący odcinek kanału dn 160 pod jezdnią od tej studni należy przed wykonaniem nowego dn 200 zamulić piaskiem z dodatkiem plastyfikatorów a otwór w studni zaślepić. Od istniejących i projektowanych kanałów głównych zaprojektowano 7 przyłączy dn 160. Trzy przyłącza N1, N6 i N7 oraz kanał przechodzący poprzecznie do Wołodyjowskiego wykonać metodą bezwykopową.

Dla robót wykonywanych w wykopie otwartym zaprojektowano rury kamionkowe jednostronnie szklwione 48 kN/m wykonywane zgodnie z PN-EN 295 wg „Warunków...” wydanych przez Inwestora. W związku z posiadaniem wysokim stopniem twardości i spójną budową materiału ścianek kamionka jest odporna na ścieranie. Należy zastosować połączenia rur w systemie C gdzie uszczelka znajduje się zarówno w kielichu jak i na bosym końcu. Jeśli bosy koniec rury będzie skracany należy koniecznie zastosować na nim uszczelkę.

Należy zastosować uszczelki typu S – z gumy zgodnie z „Warunkami...”. Uszczelki muszą spełniać kryteria normy PN – EN 681.

Łączenie kształtek z uwagi na łatwość ich montażu może odbywać się poza wykopem, a następnie można już połączony odcinek ułożyć w wykopie.

W przypadku jeśli nie wykorzystujemy całej długości rury możemy ją ciąć na żądane długości za pomocą łańcucha lub szlifierki kątovej. Po przecięciu rury, pozostały - ostry kant należy zeszlifować kamieniem szlifierskim. Uwaga: kształtek ciąć nie wolno.

Dla odgałęzień bocznych należy zastosować rury PVC o średnicy 160mm z uszczelką o SN 8 SDR 34. Ewentualne kaskady wykonać również z tych rur i obetonować betonem C25/30.

Dla kanału wykonywanego bezwykopowo zastosowano rury kamionkowe przeciskowe glazurowane Ø200 o długości 1,0m łączone na mufę ze stali molibdenowej z uszczelką kauczukowo-elastomerową, o dopuszczalnej sile wcisku $F=1000$ kN, produkowane zgodnie z normą PN EN 295. Przyłącza wykonywane bezwykopowo wykonać z rur PE160 przeciskowych.

Na kanale zaprojektowano studnie rewizyjne z kręgów żelbetowych z betonu klasy minimum C-35/45, łączonych na uszczelkę gumową, zgodnie z PN EN 1917.

W górnej części studni zaprojektowano betonowe kręgi stożkowe „tzw. konusy”. Na studniach zamontować włazy klasy D400 z żeliwa szarego z rygłem lub zamkiem, głębokość gniazda dla oparcia pokrywy – minimum 5 cm, pobocznica gniazda prosta. Wysokość włazów – 15 cm. Zwieńczenie studni kanalizacyjnych – zgodnie z PN EN 124.

Na odcinkach, wykonywanych metodą bezwykopową, studnia będzie montowana po wykonaniu kanału należy więc dennicę studni wykonać jako płytę żelbetową Ø1,44m z podmurówką z cegły kanalizacyjnej nad rurę kamionkową DN200. Powyżej zamontować kręgi żelbetowe z uszczelką. Kiny w tych dennicach zabezpieczyć poprzez pomalowane żywicami epoksydowymi dwa razy. W ścianie studni osadzić króćce dostudzienne dla przejść szczelnych a dla odgałęzień bocznych jeśli to konieczne wykonać kaskady. Po wykonaniu studni należy wyciąć rurę przewiertową dopasowując ją do kształtu studni. Stopnie do studni winny spełniać wymagania PN EN 13101 i być wkuwane w ścianę studni. Pierwszy stopień zamontować pod włazem jako pochwyty.

Włazy studni zlokalizowane w jezdni o nawierzchni umocnionej nie wymagają obrukowania. Przewiduje się obrukowanie włazów studni zlokalizowanych w pasie zieleni.

Dla podłączenia przyłącza N6 do istniejącego kanału Ø200 biegnącego wzdłuż ulicy Wołodyjowskiego należy wstawić trójnik i połączyć go za pomocą łączników do rur kamionkowych.

4.5. Odbudowa nawierzchni

Nawierzchnię chodników z kostki polbruk i nawierzchnię bitumiczną jezdni oraz ewentualnie naruszone krawężniki i obrzeża przywrócić do stanu przed inwestycji.

4.6. Zasilanie placu budowy

Dla zasilania placu budowy – wykonawca robót winien wystąpić do RE w Toruniu w celu poboru energii z sieci energetycznej nn lub z własnego agregatu prądotwórczego.

5. Dodatkowe koszty związane z wykonaniem inwestycji

- Koszty nadzorów administratorów istniejącej infrastruktury (gazociąg, kable energetyczne i telekomunikacyjne, kanalizacja sanitarna) oraz koszty zajęcia pasa drogowego na czas wykonywania prac pokrywa w całości Wykonawca robót.

- Ponadto w kosztach wykonania inwestycji należy uwzględnić możliwość wystąpienia kolizji z istniejącą, a nie zainwentaryzowaną i nie ujętą w projekcie, infrastrukturą podziemną i konieczność jej przebudowy.
- Koszty obsługi geodezyjnej pokrywa w całości Wykonawca robót.

6. Kontrola jakości robót

6.1 Kontrola, pomiary i badania

Wykonawca jest zobowiązany do stałej i systematycznej kontroli prowadzonych robót w zakresie:

- sprawdzenie rzędnych założonych ław celowniczych w nawiązaniu do podanych stałych punktów wysokościowych z dokładnością do 1 cm,
- badanie odchylenia osi rurociągów,
- sprawdzenie zgodności z D.B. założenia przewodów
- sprawdzenie prawidłowości ułożenia przewodów,
- sprawdzenie prawidłowości połączenia przewodów,
- badanie szczelności przewodów
- badanie wskaźników zagęszczenia poszczególnych warstw zasypu
- sprawdzenie zabezpieczenia przed korozją

Po wykonaniu, cały rurociąg w stanie odkrytym poddać próbie na ciśnienie.

6.2 Dopuszczalne tolerancje i wymagania

- odchylenie odległości krawędzi wykopu w dnie od ustalonej w planie osi wykopu nie powinno wynosić więcej niż 5 cm,
- odchylenie wymiarów w planie nie powinno być większe niż 0,1 m,
- odchylenie rurociągu w planie, odchylenie odległości osi ułożonego rurociągu od osi przewodu ustalonej na ławach celowniczych nie powinno przekraczać 5 cm
- wskaźnik zagęszczenia zasypki wykopów określony w trzech miejscach na długości 100m powinien być zgodny z projektem

7. Wymagane dokumenty budowy:

- dziennik budowy
- księga obmiaru (w przypadku rozliczeń wg cen jednostkowych)
- dokumenty laboratoryjne zagęszczenia
- badanie jakości wody przed przekazaniem odcinka do eksploatacji
- pozostałe dokumenty – pozwolenia na budowę, przekazanie terenu budowy, protokoły odbioru robót częściowych, atesty wbudowanych materiałów

Przechowywanie dokumentów budowy – w biurze budowy

8. Obmiary robót

8.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Obmiar robót – wg przedmiarów D.B. W przypadku rozliczeń wg cen jednostkowych – obmiar zgodnie z KNNR. Generalnie przedmiotem obmiaru, odbioru częściowego i rozliczenia będą gotowe elementy ustalone w harmonogramie - załączniku do umowy.

9. Odbiory robót

9.1. Ogólne zasady odbioru robót.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, SST i wymaganiami N.I., jeśli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt 5.2 dały wyniki pozytywne.

9.2. Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu podlegają:

- roboty montażowe wykonania przewodów
- zasypyany zagęszczony wykop
- odbudowane nawierzchnie drogowe

9.3. Odbiór końcowy

- po potwierdzeniu przez IN zakończenia robót wpisem do dziennika budowy

9.4. Dokumenty do odbioru ostatecznego i pogwarancyjnego

- projekt budowlany - wykonawczy z naniesionymi zmianami i uzupełnieniami dokonanymi w trakcie wykonywania robót
- dokumenty uzasadniające uzupełnienia i zmiany wprowadzone w trakcie wykonywania robót
- pozwolenie na budowę
- dziennik budowy
- dokumenty dotyczące jakości wbudowanych materiałów
- protokół przeprowadzonego badania szczelności
- protokoły wszystkich odbiorów częściowych
- inwentaryzacja geodezyjna obiektów na planach syt.-wys. wykonanych przez geodetę

10. Podstawa płatności

Zgodnie z warunkami finansowania inwestycji.

11. Zaplecze budowy dla potrzeb zamawiających

Lokalizację zaplecza budowy Wykonawca ustali z Inwestorem, możliwie w pobliżu terenu budowy.

Wyposażenie zaplecza wynikające z projektowanych rozwiązań i przyjętej technologii (poza pomieszczeniem administracyjnym i socjalnym):

- miejsce składowania materiałów do wbudowania
- stanowisko sprzętu budowlanego i pomocniczego

12. Przepisy związane

- PN-B-10725:1997-Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN 70/B 10715 – Wodociągi. Szczelność przewodów. Wymagania i badania przy odbiorze
- PN-EN 545 - Rury, kształtki i wyposażenie z żeliwa sferoidalnego oraz ich złącza do rurociągów wodnych – Wymagania i metody badań

- PN-EN 681 - Uszczelnienia z elastomerów. Wymagania materiałowe dotyczące uszczelek złączy rur wodociągowych i odwadniających.
- PN-EN 1092 – Kołnierze i ich połączenia – Kołnierze okrągłe do rur, armatury, kształtek, łączników i osprzetu z oznaczeniem PN –Część 2: Kołnierze żeliwne
- PN-86/B-09700 – Tablice orientacyjne do oznaczania uzbrojenia na przewodach wodociągowych
- PN-M-74081 – Armatura przemysłowa – Skrzynki uliczne stosowane w instalacjach wodnych i gazowych
- PN-M-74082 – Armatura przemysłowa – Skrzynki uliczne do hydrantów
- PN-B-10736:1999 Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania
- BN-83/8836-02 Przewody podziemne. Roboty ziemne, wymagania i badania przy odbiorze
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401) .